

eâ intelligent harum rerum studiosi, quanti sit facienda Geographia; cum ne viri quidem doctissimi, qualis fuit, sine controversiâ, *Garnerius*, sine eâ, à gravibus lapsibus sibi possint cavere.

Igitur viri eruditi nihil utilius fieri posse censuerunt, quàm si iterum in lucem revocaretur, in gratiam Ecclesiasticæ Historiæ Studiosorum, *Geographia Sacra* à CAR. A S. PAULO Lutetiæ olim anno MDCXLI edita; quæ jam in paucorum manibus, extra Galliam, versabatur. In eâ vir doctissimus ac diligentissimus universam Geographiam Ecclesiasticam ita illustravit, pauca ut obscura reliquerit. Sed alius vir omni litterarum genere instructissimus, LUCAS HOLSTENIUS, quem pro meritis laudare non aggrediar, Doctissimis adnotationibus id opus illustraverat, castigaverat, atque auxerat; quæ adnotationes curâ & studio Eminentissimi Cardinalis *Francisci Barberini* Romæ anno MDC LXVI editæ sunt. At rariores ipsâ Geographiâ Sacrâ factæ fuerant, nec nisi apud paucissimas Bibliothecas inveniebantur. Itaque eas conquistas addendas censuimus *Geographiæ Sacræ*, & quidem singulis paginis subjectas; ut levi inclinatione oculorum Lectores videre, sine molestiâ ac temporis dispendio, numquid ad *Car. à S. Paulo* adnotasset *Lucas Holstenius*, & virorum eruditissimorum diligentiam percommode frui possent. Quin & ea omnia decem tabulis Geographicis, æri eleganter incisus, ut oculis subjiceremus, quod mente illi conceperant, ornavimus.

Fruantur ergo hisce omnibus Lectores Antiquitatum Ecclesiasticarum studiosi, & per orbem Christianum, qualis in veteribus monumentis describitur, sine erroris metu, his ducibus, divagentur, prout libebit. Data est sanè opera, ut ducum horumce sacrarum viarum monita, eleganti chartâ, splendidis characteribus, emendatâque editione, legenda eis præberentur; ita ut nihil sit cur hac de re queri possint. Neque enim aut Parisiensis *Geographiæ Sacræ*, aut Romana Adnotationum Holstenianarum editio, ullâ in parte, est cum hac conferenda. Meritò Typographus illiberalem illam recudentium egregia opera parcimoniam, quâ ex bonis deteriora fiunt, averfatus est, & in meliorem ac elegantioram multò formam omnia redegit. Pauci sunt etiam litterarum Sacrarum amantes, qui libentius multò nitentem ac splendidam editionem sibi non comparent, quàm corruptas illas foeditate characterum & vilitate chartæ meliorum editionum turpes imitationes. Igitur conatibus ejus faveant Lectores, & rem litterariam gnaviter juvanti meritas gratias habeant.

*Amstelædami Calendis Januariis Anni à Christo*  
Nato M D C C III.